

Анотація

Гуленко Ю. М. Тероризм в період глобалізації. — Стаття.

В статті розглянуто історичний шлях появи та становлення міжнародного тероризму. Наведено узагальнення змін політичної направленості тероризму, причин його перетворення на глобальну міжнародну загрозу людству. Автор порівняв позиції вітчизняних та зарубіжних дослідників з питань, що стосуються впливу геополітичних чинників на розвиток тероризму та вироблення новітньої антитерористичної стратегії співпраці провідних країн світу.

Ключові слова: тероризм, суспільна стабільність, антитерористична політика держави, міжнародна структура тероризму, антитерористичне законодавство.

Аннотация

Гуленко Ю. Н. Терроризм в период глобализации. — Статья.

В статье рассмотрен исторический путь появления и становления международного терроризма. Приведено обобщение изменений политической направленности терроризма, причин его превращения в глобальную международную угрозу человечеству. Автор сравнил позиции отечественных и зарубежных исследователей по вопросам, что касается влияния геополитических факторов на развитие терроризма и выработку новейшей антитеррористической стратегии сотрудничества ведущих стран мира.

Ключевые слова: терроризм, общественная стабильность, антитеррористическая политика государства, международная структура терроризма, антитеррористическое законодательство.

Summary

Hulenko Y. Historical pre-conditions of origin of the international terrorism. — Article.

The article is devoted to historical way of appearance and becoming of international terrorism. Generalization of changes of political orientation of terrorism, reasons of his transformation is brought around to a global international threat to humanity. An author compared positions of native and foreign researchers on questions, that touch influence of geopolitical factors on development of terrorism and making of the newest counterterrorist strategy of collaboration of leading countries of the world.

Keywords: terrorism, social stability, antiterrorist policy of a state, international structure of terrorism, antiterrorist legislative.

УДК 341.64:316.42

О. В. Терещенко

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ІНСТИТУТАМИ МІЖНАРОДНОГО СУДОЧИНСТВА

Постановка проблеми. Нині світ має у своєму розвитку глобалізацію як явище, що відображає комунікативне спілкування різних прошарків суспільства та в своїй основі відображає процес розширення товарообігу між різними країнами та групами країн рухом капіталу та робочої сили. Сучасний етап соціокультурної глобалізації характеризується формуванням нових напрямків в науці і до них можна віднести тотальну інформатизацію та комп'ютеризацію суспільства, розвиток комунікативних технологій, утворення нової філософії людини, яка ґрунтується на основі прав людини. Ці науки, елементи соціо-

культурного поля людини, неможливі без існування глобальних інформаційних зв'язків.

Слід відзначити, що термін «глобалізація» (фр. global — загальний, всесвітній, від лат. globus — куля) це категорія, яка відображає процес обміну товарами, послугами, капіталом, робочою силою, що виходить за межі державних кордонів і з 60-х років ХХ ст. набуває форм постійного й неухильного зростаючого міжнародного переплетіння національних економік [1, стр. 264–265]. Спочатку від цього слова було утворено прикметник «глобальний», англ. global, тобто той, який має відношення до земної кулі, а сама сонетика слова global полягає в тому, що утворює дієслово globalize, чим перетворює визначене явище на глобальне, світове.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Спочатку дані терміни почали вживатися у суспільних науках, але в 1983 році слово globalization уперше було зафіксовано, коли Теодор Левітт, професор Гарвардської школи бізнесу опублікував статтю «Глобалізація ринків», тому сучасну популярність і широкий вжиток терміну часто приписують йому. Крім того, слід зазначити, що саме явище з'явилося набагато раніше. В наукових джерелах глобалізації як явищу надають ознаки суспільного процесу зміщення у напрямку створення більш інтегрованої та взаємозалежної світової економіки. Цей процес має дві основні складові: глобалізацію ринків і глобалізацію виробництва. Глобалізацію ринків варто розглядати як процес об'єднання історично відокремлених і відмінних між собою національних ринків в один важливий простір. В останні десятиріччя смаки й уподобання споживачів різних націй починають змінюватися у напрямку певної глобальної норми і таким чином сприяють утворенню глобального ринку.

Треба зупинитись на розгляді глобалізації як вищої стадії інтернаціоналізації суспільного життя, яке характеризується приматом міжнародних глобальних факторів економічного, фінансового, політичного, етнічного, релігійного, гуманітарного, військового та екологічного розвитку над аналогічними факторами національного та регіонального рівнів. Так, в основі процесу глобалізації, а також подальшого розвитку сучасного виробництва товарів та послуг став науково-технічний прогрес. Це сприяє тому, що вони швидко виходять не тільки за національні межі навіть найбільш розвинених в економічному розумінні країн, роблячи їх залежними від зовнішніх джерел інформації, сировини, капіталу, робочої сили, ринків збуту продукції, але і за межі регіонів та регіональних об'єднань.

Мета статті. Варто зосередити увагу на тому, що ключову роль у процесі глобалізації відіграє науково-технічна революція. Вона породила сучасні засоби транспорту та зв'язку, інформації та комунікації, створила глобальний економічний взаємозв'язок держав та світовий ринок, який в свою чергу підпорядкований загальним закономірностям та регулюється універсальним (всезагальним) законодавством. Разом із тим з'явилися глобальні загрози, зокрема глобальна ядерна загроза, загроза глобальної економічної катастрофи та міжнародний тероризм.

З іншого боку, глобалізм як вираження тенденцій до всепоглинаючості, охоплює різні сфери міждержавного співтовариства, в тому числі правове регулювання виникаючих спорів, може регулюватися за допомогою мирних засобів розв'язання спорів, а саме добрих послуг, міжнародних організацій та, без сумніву, судів як посиленої системи відповідальності, яка має відповідну значимість у цьому процесі. В епоху стрімко зростаючого росту глобалізаційних процесів все більша роль відводиться діяльності судів у всьому правозахисному організмі. Як відомо, «суть правосуддя та всієї судової діяльності складається з застосування права, а саме у власній та загальнообов'язковій юридичній кваліфікації конкретного факту (дії, поведінці, відносин і т. д.) [2, стр. 46].

Виклад основного матеріалу. З огляду на таку тенденцію впливає, що з появою міжнародних установ на постійно діючій основі почав розвиватися глобалізм як явище разом зі своїми недоліками та перевагами у світовому суспільстві. Вказаний факт, на підґрунті глобалізації, призвів до того, що у суспільства виникла потреба створити міжнародні суди, які б були компетентні розглядати та розв'язувати поставлені міжнародні питання. Як результат такого процесу та як фактор глобалізації з'явилося міжнародне судочинство. Розглядаючи це питання, ми звертаємо особливу увагу на існування постійно діючих міжнародних судів, які, на відміну від судів *ad hoc*, утворюють систему міжнародного судочинства.

Як результат клопіткої праці, у 1919 році на Паризькій конференції було прийнято рішення про організацію Постійної палати міжнародного правосуддя (арбітражний суд), це був перший міжнародний судовий орган на постійно діючій основі. За задумом авторів, до складу такого суду повинен був обиратись один представник від кожної держави, яка входила до складу арбітражного суду. Практично Постійна палата міжнародного правосуддя розпочала свою діяльність у 1922 році і працювала по 1940 рік до вторгнення нацистської Німеччини в Нідерланди, де і була вона розташована. Визнання юрисдикції Палати ґрунтувалося на принципі факультативності, тобто кожна держава могла зробити заяву про визнання обов'язкової юрисдикції Палати, чим зв'язувала себе стосовно інших держав, котрі робили таку заяву. Всього 45 держав зробили подібні заяви. З погляду на застосування і розвиток міжнародного права діяльність Палати має неабияку цінність. Останню сесію Палата провела в жовтні 1945 року, а в 1946 році формально припинила своє існування. Досвід її роботи враховано під час утворення Міжнародного суду ООН, правонаступницею якого він і став. Зараз Міжнародний суд є головним судовим органом Організації Об'єднаних Націй. Він був заснований Статутом Організації Об'єднаних Націй, який підписаний 26 червня 1945 року в Сан-Франциско для досягнення однієї з головних цілей ООН: «проводити мирними засобами, у згоді з принципами справедливості і міжнародного права, залагодження або вирішення міжнародних спорів або ситуацій, які можуть привести до порушення миру» [3]. Суд функціонує відповідно до Статуту, який є частиною Статуту, і своїм Регламентом.

Іншим судом міжнародного характеру на постійно діючій основі, який займається справами в галузі комерційної діяльності, є Стокгольмський між-

народний комерційний (торгівельний) арбітраж. Цей суд є різновидом комерційного арбітражу. Законодавство про арбітраж багатьох країн відображає природу арбітражу як альтернативного засобу вирішення спорів, що виникають у сфері економічного обігу, в основі якого лежить договір і який виключає юрисдикцію державних судів по розгляду конкретної справи.

Варто зазначити, що законодавством нашої держави також передбачено розв'язання комерційних питань шляхом прийняття Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж», яким передбачено, що у міжнародний комерційний арбітраж можуть передаватися спори, що виникають з договірних та інших цивільно-правових відносин при здійсненні зовнішньоторгових та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство принаймні однієї із сторін розміщене за кордоном, а також спори підприємств з іноземними інвестиціями та міжнародних об'єднань і організацій, створених на території України, між їх учасниками, а так само їх спори з іншими суб'єктами права України [4, ст. 1]. У ст. 3 Регламенту міжнародного арбітражного суду при Білоруській Торговельно-промисловій палаті прямо передбачено, що арбітражний суд поряд з іншими спорами розглядає спори між іноземними суб'єктами господарювання, розташованими за межами Білорусі. Як результат, міжнародна практика привела до створення різних видів комерційного арбітражу: випадковий арбітраж, який створюється для розгляду конкретного спору, тобто *ad hoc*, та інституційний.

Нам важливо, що у даний час поширення дістали інституційні, постійно діючі, арбітражі. Вони створюються при торговельних палатах, біржах, різних асоціаціях, організаціях та ін. Інституційний арбітраж організовується як арбітражна установа, що не входить до державного апарату і є недержавним утворенням. Слід сказати, що інституційний арбітраж зазнав деякої еволюції у своєму розвитку. У цьому відношенні слід сказати про спеціалізацію постійно діючих арбітражів. Так, поряд з арбітражами, так би мовити, загальної юрисдикції, які розглядають будь-які спори з договірних або інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших форм міжнародних економічних зв'язків, створюються арбітражі із спеціальною (обмеженою) юрисдикцією (торговельні, морські та ін.). До арбітражів спеціальної юрисдикції належать, наприклад, Міжнародний третейський суд по справах морського і річного пароплавства в Гдині, Арбітражний суд Асоціації з бавовни в Польщі, Морська арбітражна комісія при Торговельно-промисловій палаті України, Морська арбітражна комісія при Торговельно-промисловій палаті Російської Федерації та ін. [5, стр. 368].

Крім того, розвиток фізичної культури і спорту визнано одним із пріоритетних напрямків діяльності у світі. Органами державної влади багатьох країн останні роки приймаються заходи, спрямовані на зміцнення і вдосконалення матеріально-технічної бази, необхідної для здійснення державної політики, основною метою якої є впровадження в суспільну свідомість ідеї здорового способу життя, підвищення якості підготовки спортсменів, що беруть участь у змаганнях різних рівнів. Вирішення цих завдань носить комплексний харак-

тер, оскільки пов'язано не тільки з соціальною, але і з економічною, правовою, адміністративною сферами діяльності держави.

Саме тому таке важливе питання, як вирішення конфліктів у сфері спорту, довгий час залишалось невирішеним на законодавчому рівні. Основна проблема полягає в тому, що спортивні відносини опосередковуються нормами різних галузей права: цивільного, трудового, податкового, адміністративного. Крім того, значна частина великого спорту, в якому, як правило, і виникають конфліктні ситуації, в останні десятиліття стала долею професійних спортсменів. Як результат, спорт вищих досягнень все більше стає об'єктом підприємницької діяльності, що вкрай загострює боротьбу за першість. Гостро стоїть проблема із застосуванням допінгів спортсменами. Все це створює певні перешкоди для судів при прийнятті рішень у справах, що стосуються галузі спорту, в першу чергу професійного. Внаслідок цього у світі прийнята практика використання спеціалізованих третейських судів при вирішенні спортивних суперечок, оскільки це дозволяє поєднувати наявність необхідних знань в галузі спорту, незалежність і оперативність функціонування з обов'язковістю рішень. Такими питаннями займається міжнародний спортивний арбітраж, який, в свою чергу, є єдиним спеціалізованим, постійно діючим у цій сфері міжнародним третейським судом. До списку його членів входять більш як 200 арбітрів різних країн світу, серед яких є відомі і видатні юристи. Зокрема, ініціатором створення спортивного арбітражного суду (САС) став Хуан Антоніо Самаранч, в 1980 році обраний президентом Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Він доручив сенегальцю Кебе Мбайе розробити проект такого органу. І як результат у 1983 році МОК прийняв рішення про створення суду, а наступного року був затверджений його статут. Мбайе став першим президентом суду.

Міжнародний спортивний арбітражний суд має три основні функції. По-перше, міжнародний Спортивний арбітражний суд безпосередньо розглядає спори, що виникли у сфері спортивної діяльності, як арбітражний орган першої і останньої інстанції. По-друге, міжнародний Спортивний арбітражний суд виступає як орган правового захисту та останньої інстанції по апеляції одної сторони спору на рішення, прийняте керівними органами міжнародних або національних федерацій та інших спортивних організацій. По-третє, міжнародний Спортивний арбітражний суд дає юридичні консультації з основних проблем спортивної діяльності, не пов'язаних безпосередньо з виникненням суперечок.

По предмету спортивні суперечки можна умовно поділити на чотири групи. По-перше, це суперечки, що стосуються виключно комерційного боку правовідносин у галузі спорту. По-друге, це спори між спортсменами та спортивними організаціями, пов'язані з питаннями найму та працевлаштування спортсменів. По-третє, це суперечки між спортивними організаціями стосовно розподілу між ними функцій і повноважень. По-четверте, це суперечки з приводу дисциплінарних санкцій, що застосовуються спортивними організаціями до своїх членів та учасників — індивідуальних і колективних.

З іншої сторони, і в галузі морського права виникла необхідність створити міжнародний трибунал. Своє відображення ця ідея отримала 30 квітня 1982 року у м. Нью-Йорку, де було ухвалено Конвенцію ООН з морського права, яка набула чинності з 16 листопада 1994 року. Суд затверджений Президією Міжнародного морського і річкового арбітражного суду при Міжнародній асоціації судновласників Чорноморського басейну 24 серпня 1998 року. При Міжнародній асоціації судновласників Чорноморського басейну (надалі — БІНСА) був заснований Міжнародний морський і річковий арбітражний суд (надалі — ММРАС), розташований у м. Варна в Болгарії, що є інституційним судом, який заснований як неурядовий постійно діючий міжнародний орган відкритого типу, має постійну організаційну структуру, власні правила судочинства, закріплені в регламенті.

Суд допомагає учасникам десяти найбільших судноплавних компаній із шести країн Чорноморського регіону, що заснували Асоціацію, ефективніше захищати свої господарські інтереси в період проведення економічних реформ.

БІНСА заснована десятима найбільшими судноплавними компаніями з семи країн Чорноморсько-Азовського, Каспійського, Дунайського, Дніпровського та Волзького регіонів (Азербайджану, Болгарії, Грузії, Російської Федерації, Туреччини та України). До того ж, основною метою Асоціації є зміцнення і розвиток взаємовигідного міжнародного ділового співробітництва судноплавних компаній та її учасниць, поглиблення між ними господарських і науково-технічних зв'язків. Саме створений зазначеною Асоціацією Міжнародний морський і річковий арбітражний суд має велике значення у рамках цього механізму, зокрема, для зміцнення юридичного забезпечення договірних відносин як між членами БІНСА, так і з іншими учасниками морських господарських відносин у цілому. Насамперед, основними завданнями суду є: досягнення ефективності об'єктивного, оперативного і кваліфікованого розгляду спорів між суб'єктами морської господарської діяльності, здешевлення розгляду спорів шляхом установлення менших розмірів арбітражного збору для членів БІНСА порівняно з іншими судово-арбітражними органами подібного типу, що функціонують в інших регіонах світу, поглиблення економічної інтеграції в міжнародній господарській діяльності та зміцнення стабільності морських правовідносин.

Міжнародний морський і річковий арбітражний суд в Болгарії належить до найвідоміших і авторитетних арбітражних органів у світі. Таке значення зумовлене його тривалою активною діяльністю і значною кількістю вирішених спорів, традиційно високим професійним рівнем розгляду. Таким чином, створення та діяльність міжнародних морських судів є важливим кроком у справі вдосконалення механізму захисту законних прав і інтересів суб'єктів господарських відносин при розв'язанні різних спорів, що впливають з морської господарської діяльності.

Ще одним важливим етапом міжнародного права стало створення міжнародного суду в кримінальній галузі. Процес формування був досить складним, та міжнародна кримінальна юстиція формувалась поступово, впродовж більшої половини ХХ століття. Проте за весь цей період вона існувала лише *ad hoc* —

тобто для певного випадку. Відсутність постійно діючого кримінального суду та недосконалість юстиції *ad hoc* не могли вплинути на численні військові конфлікти. На жаль, людство стикалося з фактом міжнародних злочинів лише тоді, коли такі злочини вже було скоєно. Міжнародна кримінальна юстиція вступала в дію лише за певних обставин, а не існувала незалежно від них, і це є один із недоліків відсутності постійно діючих судів. Як правило, саме війни, які призводили до серйозних порушень міжнародного права, і несли в собі велику суспільну небезпеку.

Науковці по-різному ставляться до часу виникнення міжнародного кримінального правосуддя. Так, Крістофер Кейтл Холл — юридичний радник Емнесті Інтернешнл у Міжнародному секретаріаті цієї організації в Лондоні відзначає, що в історії до XX століття майже всі судові процеси щодо порушення законів війни проводились спеціально створюваними одною із сторін (державою-переможницею, як правило) для таких випадків трибуналами, а не звичайними судами чи міжнародним кримінальним судом. Порушення, що вчинялись під час війни, залишались безкарними, оскільки не було визнано того факту, що держави несуть відповідальність за військові злочини чи інші порушення міжнародного права, так само як й індивіди в окремих випадках відповідають за міжнародним правом. Єдине, що стримувало воюючі держави від порушення правил і звичаїв війни, була їх добра воля.

Вивчення проблеми війни у світі привело до того, що відбулася Міжнародна дипломатична конференція у м. Римі 15 червня — 17 липня 1998 р. Її результатом стало створення Міжнародного кримінального суду та ухвалення його Статуту. Місцем перебування Суду визначено м. Гаагу (Нідерланди) [6, стр. 136].

Чітку та одностайну підтримку Міжнародного кримінального суду висловили держави — члени Європейського Союзу, а також багато інших країн, що представляли різні континенти. Водночас підкреслено консервативну пропозицію в цьому питанні зайняли Сполучені Штати, Російська Федерація та Китай, які утрималися від ратифікації Римського статуту [6, стр. 136].

Слід зазначити, що на відміну від інших міжнародних і змішаних кримінальних судів Міжнародний кримінальний суд є перший постійно діючий правовий інститут, в компетенцію якого входить переслідування осіб, відповідальних за геноцид, військові злочини і злочини проти людяності, який існує з липня 2002 року. Особливістю цього суду є те, що його дія має обмеження у часі. Тобто у його компетенцію входять злочини, здійснені після набуття чинності Римського статуту.

На підставі вищезазначеного ми маємо систему відносин в галузі публічного права, приватного права, в галузі спорту, а також міжнародний кримінальний суд як узагальнюючу систему міжнародного кримінального права.

З іншого боку, на підставі отриманих даних ми можемо зазначити, окрім того, що існує система міжнародного судового права, такі важливі питання, як екологія, що стосується глобальних проблем світового суспільства на даному етапі розвитку ще не вирішена, оскільки не створено постійно діючого інституту відповідальності в галузі екологічного права. Це питання вирішується лише

в режимі ad hoc і як результат ми маємо Конференції ООН з питань зміни клімату, що проходили 7–18 грудня 2009 року у Копенгагені. До сьогоднішнього часу ця проблема, не вирішена, немає структури, яка б охороняла правопорядок в цій галузі.

До того ж французький правовик Ф. Жени запевняв, що ніяка система права не в змозі охопити усі можливі конкретні відносини. У випадку, якщо суд заповнює недоліки системи права, яка вже є, він по суті установлює нові норми, під які він потім підводить конкретні випадки, самим законом не передбачені [7, стр. 47].

Зараз, в період глобалізації, загалом спостерігається пом'якшення позицій у цьому питанні. Зокрема, у країнах романо-германської правової сім'ї спостерігається чітка тенденція до того, що судові прецеденти набувають характеру джерел права, хоча офіційно як такі можуть і не визнаватись. Прикладом може слугувати Цивільний кодекс Франції, який надає широкі можливості для розвитку нормотворчого елементу у судовій практиці, оскільки формулювання законів часто неточні, а самі закони мають прогалини та допускають різне тлумачення [7, стр. 49]. Однак на питання про те, чи творять судді право, в юриспруденції ніколи не було та зараз немає єдиного погляду, в кінцевому випадку це залежить від того, якому типу праворозуміння віддають перевагу юристи [7, стр. 49].

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Сучасна глобалізація як процес характеризується нерівномірністю та протиріччями, супроводжується загостренням конкуренції та виникненням загроз нових економічних та політичних конфліктів.

Як показав аналіз різних судових структур, ми можемо сказати, що є міжнародна судова система як постійнодіючий механізм захисту та дотримання прав суб'єктів міжнародного права. До того ж, те, що Україна як одна із держав, яка активно займається зовнішньою політикою та є учасником Міжнародного Суду ООН, що є підставою для вивчення даної теми.

Література

1. Глобализация и развитие законодательства: Очерки/Отв. ред. Ю. А. Тихомиров, А. С. Пиголкин. М.: ОАО «Издательский дом «Городец», 2004. — 464 с.
2. Алексеенко Л. М. Олексієнко В. М., Юркевич А. І. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник). — К.: Видавничий будинок «Максимум».
3. ЗУ «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 № 4002-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>
4. Статут Міжнародного суду ООН. Документ від 26.06.1945 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.un.org/ru/iccj/>
5. Міжнародне приватне право: Навч. посібник / За ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана — К.: Юрінком Інтер, 2007. — 368 с.
6. Міжнародне судочинство / Кол. авт.; Заг. ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. — К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2009. — 206 с.
7. Глобализация и развитие законодательства: Очерки/Отв. ред. Ю. А. Тихомиров, А. С. Пиголкин. М.: ОАО «Издательский дом «Городец», 2004. — 464 с.

Анотація

Терещенко О. В. Глобалізація та її вплив на вирішення спорів інститутами міжнародного судочинства. — Стаття.

Стаття присвячена дослідженню системи постійно діючих міжнародних судів. Розглядається історія їх створення, робота яких пов'язана з миротворчими діями у суспільстві. Розкривається місце і значення постійно діючої міжнародної судової системи у галузі міжнародного судочинства.

Ключові слова: Глобалізація, постійно діючі міжнародні судові установи, мирне вирішення спорів, відповідальність, система міжнародних судів.

Аннотация

Терещенко О. В. Глобализация и ее влияние на решение споров институтами международного судопроизводства. — Статья.

Статья посвящена исследованию системы постоянно действующих международных судов. Рассматривается история их создания, работа которых связана с миротворческими действиями в обществе. Раскрывается место и значение постоянно действующей международной судебной системы в области международного правосудия.

Ключевые слова: глобализация, действующие международные судебные учреждения, мирное разрешение споров, ответственность, система международных судов.

Summary

Tereshchenko O. V. Globalization and its impact on international dispute resolution institutions of justice». — Article is devoted to the study of permanent international courts. Studying the history of their creation, whose work is linked to peacekeeping activities in society. Disclosed place and importance of a permanent international judiciary in international justice.

Keywords: Globalization, permanent international judicial institution, the peaceful settlement of disputes, the responsibility system of international courts.

УДК 341.217

Д. О. Денисова

ІНКРИМІНАЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ ЗА ПРОТИПРАВНІ ДІЯННЯ ОСІБ ВІЙСЬКОВОГО КОНТИНГЕНТУ В МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЯХ

Кінцевий результат роботи Комісії міжнародного права ООН з кодифікації та прогресивного розвитку (далі — КМП ООН) над Проектом статей про відповідальність міжнародних організацій (далі — ПСПВМО) суперечить наявній практиці щодо притягнення ООН до міжнародно-правової відповідальності в сфері миротворчих операцій, а судової практика Європейського суду з прав людини (далі — ЄСЗПЛ) пропонує інші критерії для інкримінації відповідальності ООН за протиправну поведінку агентів держав, які фактично проводять миротворчу операцію, що не закріплено в тексті ПСПВМО. З огляду на вищезазначене неясним є те, яким чином має здійснюватися інкримінація ООН неправомірної поведінки осіб зі складу сил ООН з підтримки миру, а також інкримінація міжнародно-правової відповідальності ООН в результаті санкціонування реалі-